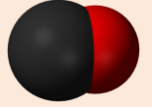

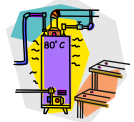
SZÉN-MONOXID gáz fordul elő a munkahelyén? Védje egészségét!

A **szén-monoxid** – más néven **széngáz** – mérgező, színtelen, szagtalan **gáz**.
A széntartalmú anyagok – pl. földgáz, benzin, kerozin, olaj, propángáz, szén, fa – tökéletlen **égésekor** termelődik.

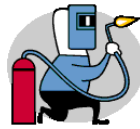
Szén-monoxid veszély előfordulhat:

- ✓ kazánházakban, kohók, kemencék, dokkok környezetében,
- ✓ olajfinomítóknak, papíriparban, acélgyártásnál,
- ✓ minden **tűznél**,
- ✓ a leggyakoribb expozíciós források a **belsőégésű motorok** (gépkocsik, munkagépek).

Veszélyeztetett foglalkozások:

- ✓ kohó és öntödei munkások
- ✓ hegesztők,
- ✓ autószerelők, motorkezelők,
- ✓ tűzoltók,
- ✓ vámosok, rendőrök, taxisok
- ✓ alagútfelügyelők, karbantartók,
- ✓ szerves kémiai szintézissel foglalkozók.

A szén-monoxid ÉSZREVÉTLENÜL belélegezhető és **MÉRGEZÉST** okozhat!

Hogyan károsít a szén-monoxid?

A belélegzett **szén-monoxid** erősen kötődik az oxigén helyére a vérben, az oxigént kiszorítja, ezért **a szív az agy és a többi életfontos szerv nem jut elég oxigénhez.**

Ha sok **szén-monoxid** van jelen, **percek alatt eszméletlenséget és fulladást** okozhat, **FIGYELMEZTETŐ TÜNETEK NÉLKÜL!!!**

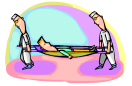
A **szén-monoxid mérgezés** tünetei: a mellkasban **szorító érzés, fejfájás, fáradtság, szédülés, álmoság, hányinger**, ha tovább tart az expozíció, a tünetek rosszabbodnak, **hányás, zavartság, izomgyengeség eszméletlenség** következik be.

Hamarabb lépnek fel a tünetek a **gyermeken, időseken, szív és tüdőbetegeken, dohányzóknak** (akiknek egyébként is emelkedett a vér szén-monoxid szintje), és nagy tengerszint feletti magasságban. Különösen veszélyeztetettek a **magzatok**.

A **szén-monoxid** mérgezés **visszafordítható**, ha **idejében** észreveszik. - **DE:** az akut mérgezés a nagy oxigén igényű **agy és szív MARADANDÓ károsodását** okozhatja!

Mit kell tenni szén-monoxid mérgezés gyanúja esetén?

- ✓ Friss levegőre, a szabadba kell vinni a mérgezettet **AZONNAL!**
- ✓ Hívni kell a **MENTŐKET** és feltétlenül jelezni kell a szén-monoxid mérgezés gyanúját!
- ✓ Ha a mérgezett lélegzik: **100 % oxigént** kell belélegeztetni, ha kéznél van!
- ✓ Ha a mérgezett nem lélegzik: **újraélesztést** kell kezdeni!

Figyelmeztetés!

A mentést végző személy is veszélynek lehet kitéve mentés közben!

A szén-monoxid mérgezés MEGELŐZÉSE

Mit tehet a munkáltató?

- ✓ Megfelelő **szellőztető rendszert** kell alkalmazni!
- ✓ A **készülékeket, gépeket**, amelyek működés közben szén-monoxidot képezhetnek, **karban kell tartani!**
- ✓ Az olajjal üzemelő készülékeket elektromosra kell cserélni, ha lehet.
- ✓ **NEM SZABAD** rosszul **szellőző helyiségekben** olajjal/gázzal üzemelő készülékeket használni!
- ✓ Ha **mérgezésveszély** előfordulhat, hangjelzéssel riasztó **szén-monoxid monitorokat** kell alkalmazni!
- ✓ Rendszeresen **mérni kell a levegőben a szén-monoxid** koncentrációt!
- ✓ **Megfelelő védőeszközt** kell biztosítani, ha veszélyes koncentrációk fordulnak elő!
- ✓ Ha **zárt helyen** kell szén-monoxid veszély gyanújában dolgozni, biztosítani kell, a megfelelő **oxigén ellátást** a helyszínrre való **belépés előtt!**

Mit tehet a dolgozó?

- ✓ **Jelenteni kell minden hibát**, ami szén-monoxid felszabadulást okozhat!
- ✓ Figyelni a **szellőzés** megfelelőségre!
- ✓ **Zárt helyen** kerülje az olajjal/gázzal működő készülékek használatát!
- ✓ **Használja az előírt VÉDŐESZKÖZT!**
- ✓ Lehetőleg **NE dohányozzon!** Ezzel is szén-monoxid jut a tüdejébe.
- ✓ **AZONNAL jelenteni kell, ha szédülést, álmoságot érez**, ezek a mérgezés bevezető tünetei lehetnek!
- ✓ **AZONNAL el kell hagyni** a veszélyeztetett területet, szén-monoxid mérgezés legkisebb gyanúja esetén is!
- ✓ Ha tünetei vannak, **közölje az orvossal a szén-monoxid mérgezés lehetőségét!**

